

Witam uczniów klasy VIII!

Temat: **Systemy zarządzania treścią.**

Dziś nasze ostatnie spotkanie, chcę Was zapoznać z:

1. Tworzeniem prostych blogów.
2. Czym są systemy zarządzania treścią?
3. Przykładowy CMS - WordPress

1. Tworzenie prostych blogów

Blog możemy założyć w prosty sposób, korzystając z serwisów WWW oraz portali internetowych.

Istnieje wiele serwisów umożliwiających darmowe prowadzenie blogów – popularne polskie serwisy tego rodzaju to między innymi: *blox.pl*, *bloog.pl* czy *blog.pl*. Założenie własnego bloga wymaga podania kilku danych, w szczególności: nazwy bloga (będącej potem częścią jego adresu), adresu e-mail właściciela i hasła dostępowego.

Po potwierdzeniu rejestracji w serwisie możemy wybrać wygląd bloga, korzystając z jednego z wielu dostępnych szablonów (rys. 1.). Potem pozostaje już tylko wypełnić blog treścią.

Blog może mieć ściśle określony temat (np. gotowanie, zdrowe odżywianie, podróże, moda, sport, polityka) lub zawierać wpisy o ogólnej tematyce. Na blogu umieszcza się uwagi, komentarze, rysunki, nagrania (w tym wideo – tzw. **wideoblog**).

B Blog

Rodzaj strony internetowej, na której umieszcza się opatrzone datami notatki (zwane wpisami).

Rys. 1. Przykładowe szablony blogów

Blogi mogą mieć osobisty charakter i zawierać przemyślenia przedstawiające światopogląd osoby tworzącej wpisy. Tego rodzaju blogi mają zazwyczaj jednego autora. W innych przypadkach blog może mieć wielu autorów.

Ćwiczenie 1. Szukamy blogów tematycznych

Planujesz dziesięciodniową wycieczkę po Europie. Chcesz uzyskać informacje bezpośrednio od osób, które odbyły taką podróż.

1. Odszukaj w Internecie przykładowe blogi o tej tematyce.
2. Sprawdź informacje na temat trasy, jaką można wybrać: który kraj (kraje) odwiedzić, czym podróżować, jakie miejsca zwiedzić.
3. Oceń, który blog okazał się najbardziej przydatny.

2. Czym są systemy zarządzania treścią?

Uwaga !

Aby korzystać z systemu Wordpress (lub innego systemu CMS), należy pobrać aplikację z Internetu i zainstalować ją na serwerze WWW (np. szkolnym). Można również skorzystać z wybranego bezpłatnego serwera, który umożliwia pracę z aplikacją.

Systemy zarządzania treścią (**CMS**) to oprogramowanie do tworzenia stron internetowych, które może być z powodzeniem wykorzystywane przez osoby niemające szczególnej wiedzy dotyczącej technologii internetowych. Systemy tego typu pozwalają na utworzenie witryny internetowej i zarządzanie nią za pomocą przeglądarki internetowej, bez konieczności poznawania języka HTML.

Wygląd serwisu definiujemy za pomocą szablonów (inaczej zwanych motywami), co ułatwia dokonywanie szybkich zmian szaty graficznej – wystarczy wybrać inny szablon. Systemy zarządzania treścią mogą być komercyjne, ale w Internecie są również dostępne bezpłatne programy, np.

Joomla!, Drupal, WordPress – rozpowszechniane na licencji GNU GPL.

Niektóre programy są przeznaczone do konkretnych celów, np. MediaWiki – do tworzenia encyklopedii, a WordPress – do obsługi blogów.

System WordPress umożliwia tworzenie rozbudowanych blogów, ale również innych stron internetowych, m.in. sklepu internetowego, forum czy portfolio (stron, na których prezentuje się własne prace, np. obrazy).

W ramach systemu CMS (np. WordPress) jedną witrynę może tworzyć wiele osób. Każda osoba może mieć przydzielone inne uprawnienia – najwyższe ma **administrator**, który może zmieniać wygląd witryny i uprawnienia użytkowników. Na przykład niektórzy użytkownicy mogą tworzyć treści wpisów, ale nie mogą ich publikować, inna osoba – tzw. redaktor – czyta wszystkie wpisy (ewentualnie poprawia) i je publikuje.

Informacje (artykuły) wprowadzane do systemu i edytowane przez autora strony (lub osobę uprawnioną do redakcji tekstów, w przypadku większej liczby osób) zapisują się w bazie danych. Na podstawie szablonu oraz treści pochodzących z bazy danych system dynamicznie generuje stronę internetową w języku HTML, w chwili gdy odwiedza ją użytkownik.

3. Przykładowy CMS – WordPress

3.1. Tworzenie bloga w systemie WordPress

Podstawowe możliwości systemów zarządzania treścią pokażemy na przykładzie systemu WordPress. Po zainstalowaniu systemu WordPress możemy rozpocząć pracę i zacząć tworzyć bloga. Korzystamy w tym celu z wybranej przeglądarki internetowej.

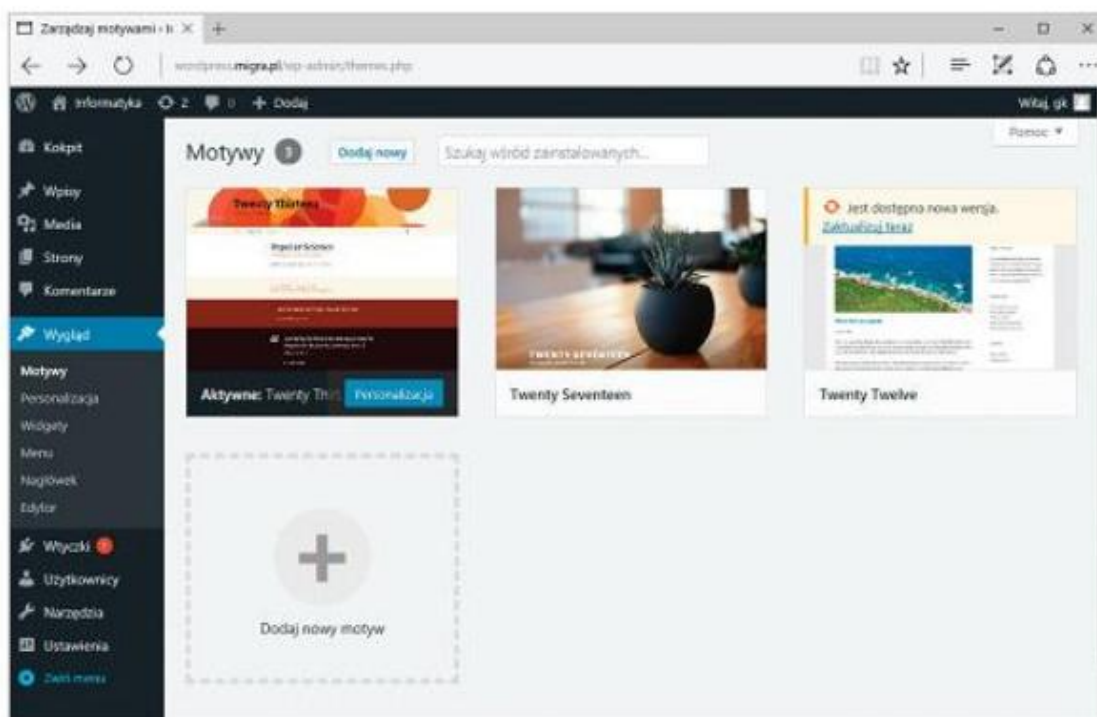

Ćwiczenie 2. Zmieniamy tytuł i opis strony

Zastanów się nad tematyką strony (bloga) i ustal tytuł odpowiadający planowanej treści. Zmień odpowiednio tytuł i opis strony (ustawione domyślnie przez program). Zapisz zmiany.

Wskazówki:

- Aby zmienić motyw strony, należy wybrać opcję **Wygląd/Motywy**.
- Aby zmienić tytuł i opis strony, należy wybrać opcję **Ustawienia/Ogólne**.

Rys. 2. Określenie wyglądu – wybór motywu w systemie WordPress – ćwiczenia 2. i 3.

Ćwiczenie 3. Przeglądamy dostępne motywy

Przejrzyj motywy dostępne w systemie WordPress i skorzystaj z możliwości zmiany motywu strony (opcja **Wygląd/Motywy**). WordPress proponuje szablon domyślny. Możesz go pozostawić lub wybrać inny.

Wskazówka: Aby zmieniać wygląd witryny, musisz mieć uprawnienia administratora.

Tag **T**

Słowo kluczowe przypisane do danego wpisu i określające tematykę wpisu. Do jednego wpisu można dodać więcej niż jeden tag.

Dobra rada

Można już na początku pracy nad blogiem utworzyć kilka kategorii, aby od razu porządkować pierwsze wpisy. Potem, gdy blog będzie się rozrastał, można dodawać kolejne kategorie. Tagi najlepiej dodawać podczas edycji wpisu.

Wpisy na blogu powinny być w określony sposób uporządkowane, co znacznie ułatwia wyszukiwanie informacji i zarządzanie nimi.

Wpisy możemy przydzielać do grup tematycznych, zwanych **kategoriami**. Nazwa kategorii powinna odnosić się do treści danego wpisu. Na przykład jeśli blog dotyczy programowania, możemy stworzyć kategorie: *Programowanie*, *Algorytmika*; jeśli blog dotyczy miejscowości, w której mieszkamy – *Zabytki*, *Turystyka*, *Historia*.

Wyszukiwanie wpisów dotyczących konkretnego zagadnienia ułatwia również dodawanie tzw. **tagów** (etykietek) – np. opatrzenie tagiem „algorytm” kilku wpisów pozwoli na późniejsze wyszukanie i wyświetlenie tych wpisów przez kliknięcie na tag.

Aby dodać nową kategorię lub tag, należy skorzystać odpowiednio z opcji **Kategorie** lub **Tagi** w menu **Wpisy**.

Po zatwierdzeniu nowej nazwy kategorii lub tagu można ją przypisywać do nowych lub istniejących wpisów. Kategorie lub tagi można również dodawać podczas tworzenia lub modyfikowania wpisu.

Ćwiczenie 4. Dodajemy kategorie i tagi

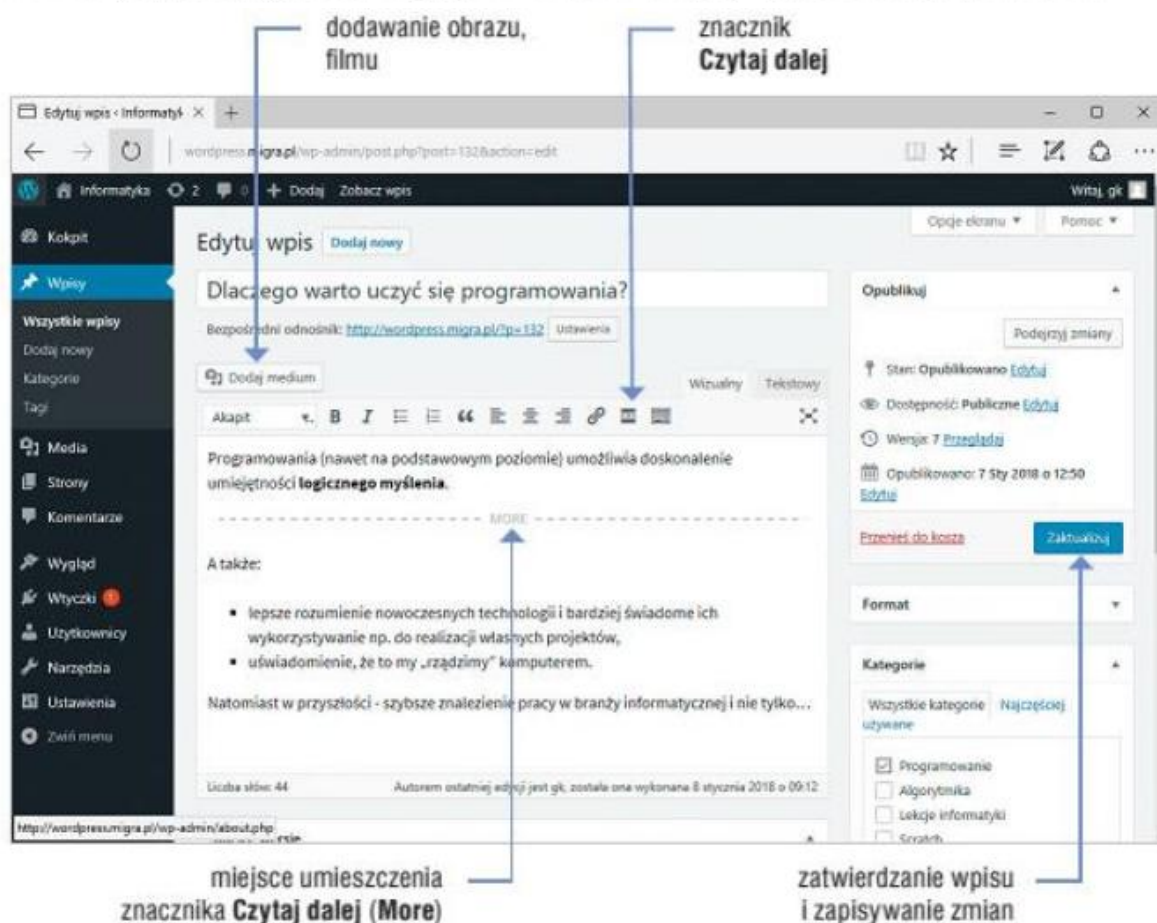
Utwórz trzy kategorie odpowiadające tematyce tworzonego bloga. Zapisz zmiany.

Aby dodać nowy wpis, należy wybrać opcje menu **Wpisy/Dodaj nowy**.

Należy podać tytuł wpisu i jego treść. Po napisaniu tekstu warto podejrzeć wygląd wpisu na stronie, a dopiero potem go opublikować. Jeśli chcemy zaktualizować wpis, należy kliknąć jego tytuł. Otworzy się strona, na której możemy edytować utworzyć nowe kategorie i tagi oraz opublikować zaktualizowany wpis.

Jeśli wpis jest długi i zajmuje dużo miejsca na stronie głównej, można podzielić go na dwie części (wprowadzenie i rozwinięcie). W tym celu dodajemy odpowiedni znacznik do tekstu, tak aby przed znacznikiem wyświetlała się tylko pierwsza część wpisu, a za znacznikiem umieszczamy część tekstu, która ma być początkowo niewidoczna (rys. 3). Gdy opublikujemy wpis, w miejscu wstawienia znacznika pojawi się link **Czytaj dalej** (rys. 5). Po jego kliknięciu zobaczymy pozostałą część wpisu.

Rys. 3. Strona edytowania wpisu – ćwiczenia 4. i 5.

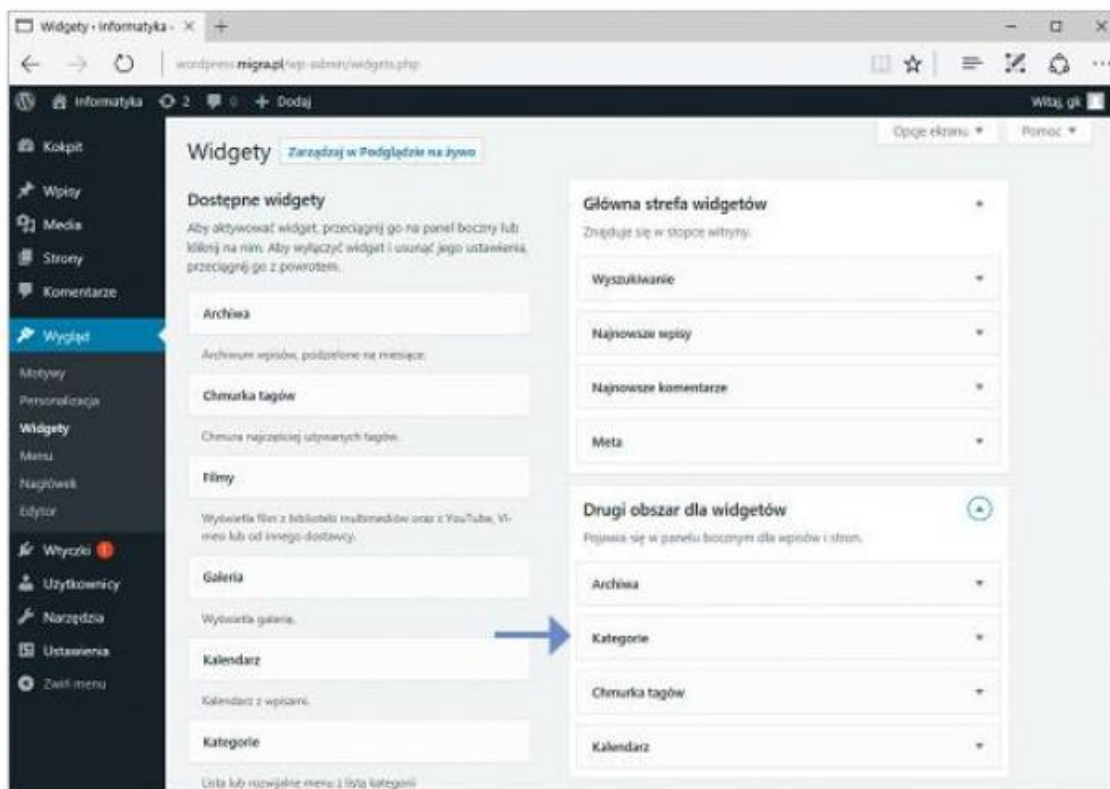

Aby podzielić wpis, należy wstawić do tekstu znacznik **Czytaj dalej**:

Ćwiczenie 5. Dodajemy nowy wpis

1. Dodaj wpis składający się z trzech zdań (pamiętaj o wpisaniu tytułu). Na stronie głównej ma się wyświetlać tylko jedno zdanie, a pozostałe powinny się pokazać po naciśnięciu linku **Czytaj dalej**.
2. Wpis dodaj do jednej z kategorii. Dodaj nowy tag i przyporządkuj go do tego wpisu. Podejrzyj wpis – jeśli wszystko wyświetla się poprawnie, opublikuj go. Obejrzyj wpis na stronie głównej.

Rys. 4. Dodawanie widżetów – ćwiczenie 6.

Aby umieścić wybrany widżet w danej strefie widżetów, należy go przeciągnąć i upuścić w obszarze tej strefy (rys. 4.).

Widżet W

Element graficznego interfejsu użytkownika (np. okno, pole edycji, suwak, przycisk).

Po wybraniu opcji **Wygląd/Widżety** będziemy mogli zapoznać się z dostępnymi widżetami i zdecydować, które z nich mają się wyświetlać, np. w panelu bocznym czy w stopce strony. W tym celu należy umieścić wybrany widżet w tzw. **strefie widżetów**. Zależnie od wybranego szablonu mamy do wyboru różne widżety.

Dodane kategorie i tagi mogą się wyświetlać na stronie głównej. Na rysunku 5. widać je w panelu po prawej stronie okna.

Ćwiczenie 6. Modyfikujemy wygląd strony

Zmodyfikuj wygląd strony tak, aby w panelu bocznym po prawej stronie było widać archiwum, kategorie, tagi. Dodaj też kalendarz i sprawdź, jakie daty w nim wyróżniono. Zapisz zmiany.

Do wpisu na blogu możemy dodać **media** (np. obraz, film – zapisane w pliku), klikając przycisk **Dodaj medium** na stronie edytowania wpisu (rys. 3).

Ćwiczenie 7. Dodajemy do wpisu obraz

Dodaj do wybranego wpisu zdjęcie lub wcześniej przygotowany rysunek zapisany w pliku. Sprawdź, czy wstawiony obraz znalazł się w bibliotece mediów (opcja menu **Media**).

The screenshot shows a WordPress blog post on the 'Informatyka' website. The main content area features the title 'Dlaczego warto uczyć się programowania?' and a sub-header 'Programowanie w języku Scratch'. To the right, there are sidebars for 'Archiwum' (listing months like 'Styczeń 2016'), 'Kategorie' (listing 'Algorytmika', 'Lekcje informatyki', 'Programowanie', 'Scratch'), and 'Tagi' (listing 'algorytm', 'język programowania', 'program'). A blue bracket on the right side groups the 'Archiwum' and 'Kategorie' sections as 'archiwum wpisów' and 'utworzone kategorie'. A blue arrow points from the 'Czytaj dalej' link to the label 'link Czytaj dalej'. Another blue bracket on the right side groups the 'Tagi' section as 'utworzone tagi'.

Rys. 5. Wpis z rysunku 3. widoczny na stronie głównej. Wybrano wpisy z kategorii **Programowanie**

Ćwiczenie 8. Dodajemy nowego użytkownika

Odszukaj opcje umożliwiające dodanie nowego użytkownika. Sprawdź, jakie role można mu przypisać. Dodaj jednego nowego użytkownika (koleżankę lub kolegę z klasy), z którym będziesz wspólnie pracować nad blogiem.

3.2. Inne możliwości systemu WordPress

Poza cyklicznymi wpisami (tworzącymi blog) na witrynie można również umieszczać ogólne informacje (teksty, obrazy), np. dotyczące autora lub tematyki strony. Korzystając z gotowych motywów, możemy zmienić strukturę menu lub wygląd strony.

Po wybraniu opcji dodania nowej strony otworzy się strona umożliwiająca wprowadzenie informacji, które będą umieszczone na stałe w jednym miejscu i pokazane np. w panelu nawigacyjnym. Należy podać tytuł strony, np. „Wprowadzenie”, „O blogu”, „O mnie”, „O nas”.

Aby dodać nową stronę do witryny, należy wybrać opcję **Strony/Dodaj nową**.

Ćwiczenie 9. Dodajemy stronę

Dodaj nową stronę, która będzie informować o tematyce bloga.

Tytuł strony może się pojawić w menu na stronie głównej. Wygląd i strukturę menu możemy zmienić, dodając – według uznania – odpowiednie podmenu. Poza utworzeniem nowej strony możemy również dodać do menu link do innej witryny.

Do tworzenia menu oraz wprowadzania zmian w jego strukturze wykorzystujemy opcję **Wygląd/Menu** oraz odpowiednie opcje z zakładek **Edytuj menu** i **Zarządzaj rozmieszczeniem**.

Ćwiczenie 10. Zmieniamy strukturę menu

Zapoznaj się z możliwościami zarządzania menu. Do menu, które widać pod nagłówkiem strony głównej, dodaj tytuł utworzonej strony.

Warto zapamiętać

- Systemy zarządzania treścią (CMS) umożliwiają tworzenie stron internetowych (w tym zakładanie blogów), również osobom bez szczegółowej wiedzy na temat technologii internetowych.
- Wpisy umieszczane na blogach lub w systemach CMS warto grupować w kategoriach określających tematykę wpisu.
- Dodanie tagów ułatwia wyszukiwanie wpisów dotyczących konkretnego zagadnienia.

Może ktoś z Was zacnie prowadzić swojego bloga. Proszę o poinformowanie.

Kochani ósmoklasiści nadchodzi chwila, w której musimy się pożegnać. Chcę Wam podziękować za współpracę, za te chwile, które razem spędziliśmy przez te osiem lat. Jednocześnie chcę Wam życzyć abyście dostali się do wybranych szkół, dalszych sukcesów w nauce, dużo radości i bezpiecznych wakacji.